

Basisrust: uitdagingen op maat en prikkels in evenwicht – go for the flow!

- Is er evenwicht tussen de uitdaging en de mogelijkheden? Tussen het aanbod en de behoeften?
- Welke cognitieve, fysieke of sensorische elementen bevat de uitdaging / activiteit?
- Cognitieve component: Is de uitdaging aangepast zodat ze hanteerbaar is voor het autistisch brein? (= de kwaliteit van de uitdaging)
- Sensorische component: Zijn er zintuigen in dié context hyper-responsief? Hypo-responsief? Of gaat het om monoverwerking?

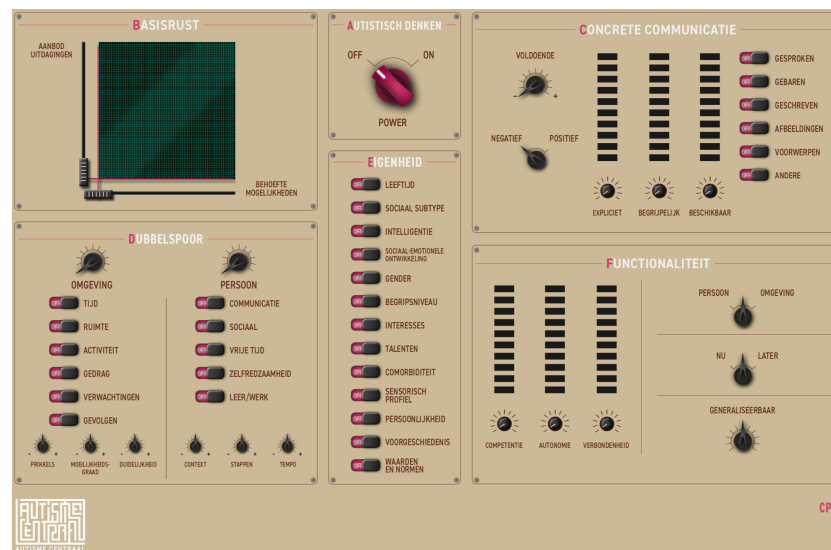
Dubbelspoor: inzetten op het aanpassen van de omgeving (spoor 1) en het aanleren van nieuwe (compenserende) vaardigheden en nieuwe mogelijkheden (spoor 2)

- Zijn er aanpassingen nodig op vlak van tijd, ruimte, activiteit, gedrag, verwachtingen, gevolgen?
 - Moeten prikkels worden weggehaald of toegevoegd?
 - Welke duidelijkheid is nodig om goed te functioneren? (zie ook C)
 - Is de moeilijkheidsgraad aangepast aan de vereiste kennis en (sociale) vaardigheden?
 - Zijn al de aanpassingen echt nodig?
 - Is de vaardigheid die je wil aanleren nuttig? (communicatie, soc.vaardigheden, vrije tijd, zelfredzaamheid, leer- of werkvaardigheid)
- Hoe meer stress, hoe meer aanpassingen van de omgeving nodig zijn.*

Autistisch denken - Master-switch !!

De unieke manier van waarnemen en betekenis verlenen. Gedrag is er een gevolg van.

- Wat is de oorzaak van het gedrag?
 - o Wordt de samenhang gezien tussen losse elementen? Kunnen belangrijk en onbelangrijke details van elkaar onderscheiden worden?
 - o Wordt vastgehouden aan een absolute, vaste betekenis?
 - o Is er sprake van gesloten redenering?
 - o Is de intentie van de ander duidelijk?
 - o Is er sprake van zintuiglijke gevoeligheden?
 - o Zijn prikkels voldoende voorspelbaar?
 - o Kan aan een prikkel een contextgebonden betekenis gegeven worden?
- Is de oplossingsstrategie éénzijdig? Is ze afgestemd op de context?
- ...

Eigenheid, is rekening houden met de sterktes en beperkingen, en oog hebben voor de unieke persoon

- Is de manier van denken, eigen aan de persoon met autisme, voldoende gekend? (zie ook A)
- Wordt er rekening gehouden met het sensorisch profiel, het begripsniveau, de gender, de persoonlijkheid, het sociale subtype, de leeftijd (kalenderleeftijd, ontw.leeftijd, soc.em. ontw.fase), comorbiditeit, talenten, persoonlijke interesses, eigen voorgeschiedenis, persoonlijke waarden en normen?

Concrete communicatie, als middel om te verhelderen; een voorwaarde bij het aanpassen van de omgeving en het aanleren van nieuwe inzichten / vaardigheden

- Is er voldoende gecommuniceerd? (te veel/te weinig)
- Is de boodschap expliciet?
- Is de boodschap positief geformuleerd?
- Is de informatie in de context beschikbaar?
- Is de communicatie begrijpelijk? (niveau van sensatie, presentatie, representatie, meta-representatie)
- Is de communicatievorm aangepast? (voorwerpen, afbeeldingen, geschreven taal, alledaagse gebaren, gesproken taal)
- Is de communicatie (te) persoonsafhankelijk?

Functionaliteit: activiteiten waar je iets nuttig uit leert en aanpassingen die bijdragen tot groei, rekening houdend met de autonomie, de verbondenheid en de competenties.

- Voor wie is dit functioneel? (de persoon met autisme of de omgeving of beide)
- Is het nu functioneel of in de toekomst?
- Is de aanpassing / vaardigheid in meerdere contexten bruikbaar?
- Wordt er voldoende ingezet op de basisbehoeften van autonomie, verbondenheid (kwalitatief / kwantitatief) en competentie?
- Is er behoeftefrustratie? Wordt het als behoefteondersteunend ervaren?
- Wordt een aanpassing of wat aangeleerd wordt, als nuttig ervaren?
- Kan een succes afgemeten worden? (tov de persoon met autisme zelf)